

prominutý. Tím je dána odpověď na otázku odvolacím soudem nadhobenou. Bylo proto k návrhu generální prokuratury podle §§ 33, 292 a 479 tr. ř. uznati právem, jak se stalo.

Čís. 4575.

K § 410 tr. ř. a k §§ 33, 292 tr. ř.

Odpuštění rodičů zneužitých děvčat pachateli odsouzenému pro zločin podle § 132 tr. zák. nemusí ještě znamenati, že se poškozeným dostalo od pachatele zadostiučinění, a proto býti důvodem ke zmírnění trestu po rozumu § 410 tr. ř.

Neuznal-li vrchní soud ono odpuštění za polehčující okolnost ve smyslu § 410 tr. ř., jde o výrok ryze arbitrární, který nemůže býti podkladem kladného výroku podle §§ 33 a 292 tr. ř.

(Rozh. ze dne 17. prosince 1932, Zm II 429/32.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost generální prokuratury na záštitu zákona do usnesení vrchního soudu v Brně ze dne 22. července 1932, jímž byl zamítnut návrh státního zastupitelství podle § 410 tr. ř. na mimořádné snížení trestu uloženého Františku R.-ovi rozsudkem krajského soudu v Olomouci ze dne 4. prosince 1930.

Důvody:

Rozsudkem krajského soudu v Olomouci ze dne 4. prosince 1930 byl František R. uznán vinným zločinem svedení ke smilstvu podle § 132 III tr. zák. a přestupkem podle § 516 tr. zák., jichž se dopustil tím, že v letech 1926 až 1929 opětovně osoby jeho vyučování svěřené přiměl k vykonání, pokud se týče k dopuštění smilných činů a že smilnými činy těmi, pokud se staly v přítomnosti školní mládeže, mravopověstnost a stydlivost urazil hrubě a způsobem budícím veřejné pohoršení; byl za to odsouzen ke trestu žaláře na šest týdnů, doplněného jedním postem 14denně, výkon trestu byl pak podle §§ 1 a 3 zákona čís. 562/1919 podmíněčně odložen s osvědčovací lhůtou tříletou. Zmateční stížnost obviněného byla rozhodnutím nejvyššího soudu ze dne 24. dubna 1931, č. j. Zm II 64/31 zamítnuta, ale k odvolání státního zastupitelství byl vyslovený trest prohlášen za nepodmíněný. Odsouzený podal ministerstvu spravedlnosti žádost o milost, v níž žádá, by mu byl trest prominut neb aspoň zmírněn změnou na podmíněný s kratší lhůtou osvědčovací. Po šetření, která byla o této žádosti konána, podalo státní zastupitelství v Olomouci dne 14. července 1932 návrh krajskému soudu v Olomouci, by o žádosti té jednal s hlediska § 410 tr. ř. K odůvodnění návrhu uvádí státní zastupitelství, že rodiče postižených děvčat prohlašují, že si nepřáli, by proti obviněnému bylo zavedeno trestní řízení, že se vyjadřují o něm příznivě a výslovně mu odpouštějí, připojují se k jeho žádosti za milost; dále, že různé kulturní korporace, v nichž odsouzený byl činný, potvrzují jeho záslužnou činnost. Státní zastupitelství

je názoru, že — ano odpuštění poškozeného pachateli při deliktu z moci úřední stíhaném lze vykládati jako vyrovnání mezi pachatelem a poškozeným, k němuž došlo jistě k žádosti pachatelově, čímž pachatel projevil lítost nad činem, neb aspoň uznal křivdu spáchanou pokud se týče vyrovnání případných soukromoprávních nároků, tedy jakýsi druh náhrady škody — byla by tu dána nová okolnost polehčující, jež se přibližuje oné uvedené v § 47 c) tr. zák. a která by mohla odůvodniti návrh na postup podle § 410 tr. ř. Krajský soud v Olomouci usnesením z 15. července 1932, připojiv se k oněm vývodům státního zastupitelství, předložil spisy vrchnímu soudu v Brně s návrhem, by podle § 410 tr. ř. byl trest zmírněn povolením podmíněného odkladu výkonu trestu. Vrchní soud usnesením ze dne 22. července 1932 návrhu nevyhověl z těchto důvodů: Okolnost, že rodiče postižených děvčat prohlásili dodatečně, že si nepřáli, by proti odsouzenému bylo zahájeno trestní řízení, že mu výslovně odpouštějí a připojují se k žádosti za milost, nelze při deliktu veřejnoprávním pokládati za okolnost polehčující. Rovněž nemá tohoto významu ani záslužná činnost odsouzeného v různých kulturních korporacích. To jsou všechno okolnosti, které mohou padati na váhu jen při rozhodování o podané žádosti za udělení milosti, nestačí však soudu k tomu, by trest právoplatně uložený dodatečně zmínil. Rozhodnutí nejv. soudu čís. 2445 sb. n. s. na tento případ nedopadá, ježto v případě, který byl předmětem citovaného rozhodnutí, odsouzená po rozsudku se všemožně přičinila, by napravila škodlivé následky trestním činem vzniklé, o čemž v souzeném případě nemůže býti řeči.

Majíc za to, že tímto usnesením byl porušen zákon, podala do něho generální prokuratura zmateční stížnost na záštitu zákoná, kterou odůvodnila takto: Je-li souhlasiti s názorem usnesení, že prohlášení rodičů postižených děvčat, že si nepřáli, by proti odsouzenému bylo zavedeno trestní řízení, není okolností polehčující, a že významu polehčující okolností s hlediska § 410 tr. ř. nemá ani tvrzená záslužná činnost odsouzeného v různých korporacích, nelze s usnesením souhlasiti v tom, že ani prohlášení rodičů postižených děvčat, že odsouzenému výslovně odpouštějí, nepokládá za okolnost polehčující. Polehčujícími důvody ve smyslu § 410 tr. ř. rozumí se nesporně polehčující okolnosti uvedené v §§ 46, 47 a 264 tr. zák.; odpuštění se strany poškozeného není v těchto §§ uvedeno, než jest uznati, že polehčující okolnosti ve zmíněných místech zákona jsou uvedeny jen příkladmo. Odpuštění poškozeného jest zajisté bezpečným výrazem toho, že mezi obviněným a poškozeným došlo k něčemu, v čem aspoň poškozený spatřuje zahlazení právní poruchy činem trestným způsobeně, jinými slovy, že se dostalo poškozenému, pokud se týče trestným činem postiženému od pachatele zadostiučinění. Jest tedy odpuštění postiženého (jeho rodičů) polehčující okolností ve smyslu § 47 c) tr. zák., a poněvadž tato okolnost vyšla na jevo, vlastně nastala teprve po právoplatnosti odsuzujícího rozsudku, jest takovou, která podle § 410 tr. ř. ospravedlňuje mimořádné zmírnění trestu. Generální prokuratura navrhla, by se podle §§ 33 a 292 tr. ř. uznalo právem: Usnesením vrchního soudu v Brně ze dne 22. července 1932, jímž byl návrh státního zastupitelství na mimořádné snížení trestu, Františku R-ovi rozsudkem krajského soudu v Olomouci ze dne 4. prosince

1930 přisouzeného, ve smyslu § 410 tr. ř. zamítnut, byl porušen zákon v ustanovení § 410 tr. ř.; usnesení to se zrušuje a vrchnímu soudu v Brně se ukládá, by, řídě se právním názorem shora vytčeným podle § 410 tr. ř. znovu rozhodl, při čemž se podotýká, že podle třetího odstavce tohoto § povolení zmírnění trestu přísluší nejvyššímu soudu, poněvadž trest vyměřil nejvyšší soud.

Nejvyšší soud shledal, že této zmateční stížnosti vyhověti nelze. Předpokladem kladného výroku podle § 292 tr. ř. je, že bylo shledáno, že byl zákon porušen nebo že bylo zákona nesprávně užito. Této základní podmínky tu není. Porušení zákona nelze shledati v tom, že vrchní soud neuznal za polehčující okolnost, že rodiče poškozených děvčat výslovně obžalovanému odpustili, neboť odpuštění není v zákoně uvedeno jako okolnost polehčující. Výpočet okolností polehčujících v §§ 46—47 a 264 tr. zák. není sice výčetný, ale uzná-li nebo neuzná-li se za polehčující ta která okolnost v zákoně za takovou neuvedená, spočívá takový výrok na ryze arbitrním uvážení zvláštních, ba začasť mimořádných okolností konkrétního případu a nemůže proto býti podkladem kladného výroku podle §§ 33 a 292 tr. ř. Porušení zákona, najmě § 410 tr. ř. nelze shledati ani v tom, že vrchní soud nezkoumal, zda v tvrzeném odpuštění rodičů — jediné to okolnosti v návrhu generální prokuratury uplatňované — nespočívá důkaz nebo doklad zadostiučinění daného obžalovaným, protože zákon nezavazuje vrchní soud k takovému zkoumání; výsledek takového zkoumání by nad to nespočíval na užití zákona, nýbrž zase jen na volné úvaze. Nelze ostatně souhlasiti ani s náhledem generální prokuratury, že »odpuštění poškozeného je bezpečným důkazem toho, že mezi obžalovaným a poškozeným došlo k něčemu, v čem aspoň poškozený spatřuje zahlazení právní poruchy trestným činem způsobené«, jinými slovy, že se dostalo poškozenému od pachatele »zadostiučinění«. Skutečné zadostiučinění po rozumu § 47 c) tr. zák., ačli je při zločinu podle § 132 III a přestupku § 516 tr. zák. vůbec myslitelné, nebylo obžalovaným ani tvrzeno, natož prokázáno. Odpuštění rodičů poškozených děvčat může však býti mnohem věrojatněji neb alespoň stejně »bezpečně« vykládáno za projev dobroty srdce, nebo resignace, najmě však za projev slitování s obžalovaným, po případě s jeho rodinou, jak také docela zřejmě vyplývá v souzeném případě z doslovu některých prohlášení, jež odsouzený předložil. Rozhodně není ani tu měřítkem předpis pozitivního práva. Že se vrchní soud v té příčině nepustil do výkladu ve zmateční stížnosti zastávaného a jak ukázáno nikterak přesvědčivého, nelze mu tedy s hlediska žádného zákonného předpisu vytýkati za jeho porušení. Byla proto zmateční stížnost generální prokuratury, podaná podle §§ 33 a 292 tr. ř., zamítnuta jako neodůvodněná.

Čís. 4576.

Ošetřování nemocných ve veřejných nemocnicích je záležitostí veřejnou; lékaři těchto nemocnic, konající lékařské práce, k nimž patří i udržování pořádku při léčení, obstarávají veřejné záležitosti.